

Handläggare
Susanna Lennström
08-508 26 195
Lotten Svedberg
08-508 26 215

Till
Trafiknämnden
2020-08-27

Åtgärder för norrgående busstrafik längs Nynäsvägen. Utredningsbeslut

Förslag till beslut

Trafikkontoret föreslår trafiknämnden att besluta följande:

1. Trafiknämnden godkänner projektdirektivet och ger trafikkontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för projekt ”Åtgärder för norrgående busstrafik längs Nynäsvägen” upp till 4 mnkr.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Mattias Lundberg
Avdelningschef

Jenny Carlsson
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikverket och Trafikförvaltningen har gemensamt med berörda kommuner genomfört ett utredningsarbete för förbättrad framkomlighet i busstrafikens stomlinjestråk, så kallade åtgärdsvalsstudier. I utredningarna föreslås åtgärder för en förbättrad stombusstrafik.

I utredningsarbetet har framkomligheten längs med Nynäsvägen, och problempunkter med bristfällig framkomlighet för busstrafik identifierats. Åtgärdsförslag har tagits fram för att lösa dessa brister

och förbättra framkomligheten för stombusstrafiken. I åtgärdsförslaget ingår en direktramp för buss från Tyresövägen till Nynäsvägen, busskörfält på Nynäsvägen samt en ramp i norrgående riktning från Nynäsvägen upp till Gullmarsplans cirkulation och bussterminal.

Trafikkontoret avser att utreda förslagen från åtgärdsvalsstudien, konsekvenser och genomförbarhet samt om ytterligare alternativ finns. Syftet med projektet är att förbättra framkomligheten för stombusslinjerna för att öka resandet med kollektivtrafiken. Utredning planeras genomföras under 2020 och om resultaten tyder på att projektet bör drivas vidare så kommer detta presenteras i ett inriktningsbeslut under våren 2021.

Kontoret föreslår att trafiknämnden fattar utredningsbeslut för projektet och godkänner projektdirektivet och en utredningsbudget på 4,0 mnkr.

Bakgrund

Trafikförvaltningen har tagit fram en stornätsplan för Stockholms län, där även Stockholms stad deltagit i arbetet. Stornätsplanen ska utgöra en grund för den långsiktiga planeringen av kollektivtrafikens stornät. Stornätsplanen antogs av landstingets trafiknämnd i februari 2014. Framkomligheten i det tänkta stombusslinjenät som redovisas i planen varierar idag stort och för vissa utpekade sträckor krävs att ny infrastruktur byggs för att garantera busstrafikens framkomlighet.

Trafikförvaltningen och Trafikverket har därför gemensamt tagit initiativ till ett utredningsarbete för förbättrad framkomlighet i stombussnätet tillsammans med berörda kommuner, så kallade åtgärdsvalsstudier. Det övergripande syftet i utredningsarbetet och för de åtgärder som föreslås inom dessa, är att skapa förutsättningar för ett större sammanhängande stombusslinjenät med attraktiv standard vad gäller turtäthet, restider och framkomlighet.

Stornätsplanen innefattar olika sträckor i stombussnätet, så kallade stråk. I en stråkstudie görs en analys av nuläget, problempunkter identifieras och åtgärdsförslag tas fram och presenteras. Nynäsvägen ingår i stråk 1, som sträcker sig mellan Norra Sköndal och Solna centrum, och trafikeras av stomlinje 873 och 875 samt ett stort antal röda busslinjer. Utredningen genomfördes under 2017 och finns att läsa på Region Stockholms hemsida (www.sll.se/globalassets/2.-kollektivtrafik/aktuella-

projekt/stombusslinje-4/sammanfattande-rapport-1-3-norra-skondal-gullmarsplan-nacka-slussen-gullmarsplan-solna.pdf).

Dagens framkomlighet utmed stråk 1 har kartlagts genom en studie av körhastigheter mellan Norra Sköndal och Gullmarsplan. Körtider har sammanställts i respektive färdriktning under högtrafik morgon och eftermiddag. Informationen är inhämtad från det ATR-system som finns i bussarna. I figur 1 och 2 redovisas restider exklusive hållplatstid för morgon- och eftermiddagsrusningen längs stråket.

Figur 1. Restid exklusive hållplatstid i morgonrusningen.

Figur 2. Restid exklusive hållplatstid i eftermiddagsrusningen.

Vid probleminventeringen har ett antal punkter längs med Nynäsvägen identifierats som bristfälliga ur framkomlighetssynpunkt för busstrafik. Stora problem längs med sträckan är busskörfält som upphör på grund av av- och påfarter längs med Nynäsvägen och anslutningar till Gullmarsplan söderifrån.

Åtgärds paketet har blivit namnsatt i Länsplanen, vilket innebär att den kan beviljas en statlig medfinansiering. En preliminär kostnadsfördelning har tagits fram där även Haninge Kommun, Tyresö Kommun, Trafikverket och Region Stockholm utöver trafikkontoret ska medfinansiera.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av trafikkontoret i samråd med stadsledningskontoret.

Ärendet

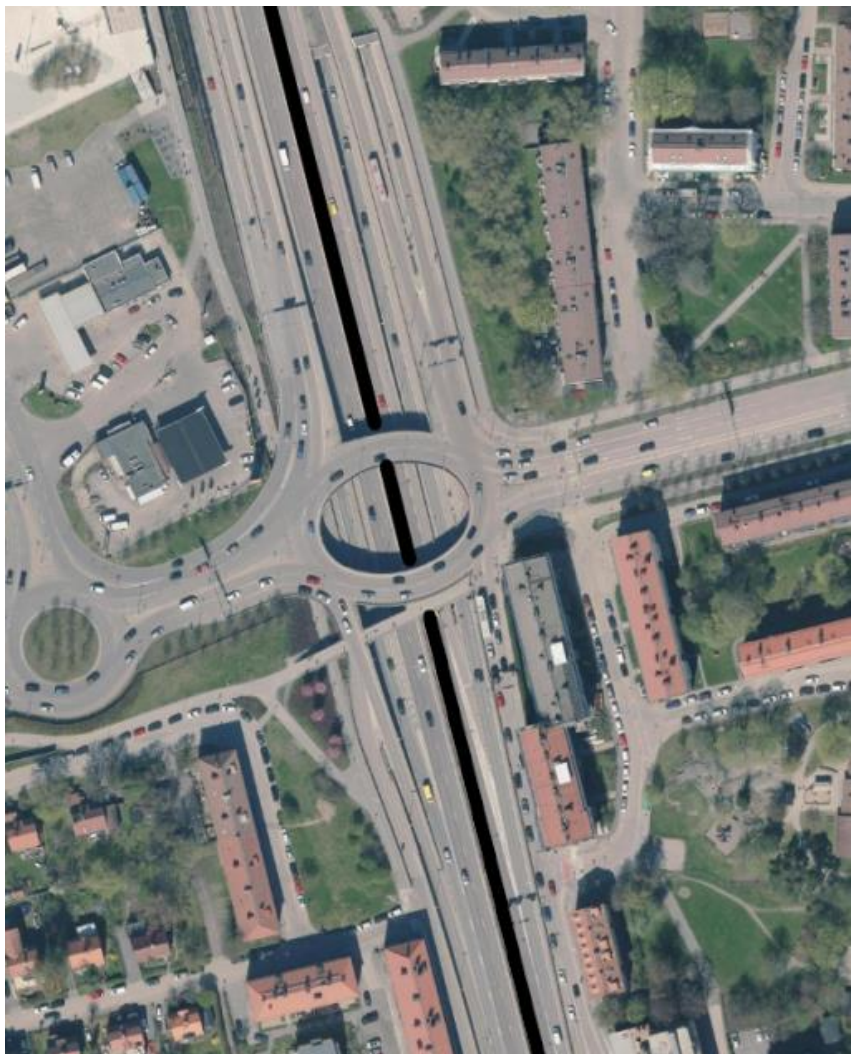
I åtgärdsvalsstudien föreslås ett antal åtgärder längsmed stråk 1. Detta ärende handlar om åtgärder på Nynäsvägen i norrgående riktning mellan Gubbängens trafikplats och Gullmarsplan. Nedan följer en närmare beskrivning av åtgärdsförslagen.

Vid Gubbängens trafikplats föreslås en direktramp för norrgående trafik från Tyresövägen (från K3, det vill säga körfältet längst till höger på Tyresövägen) till Nynäsvägen (till K1, det vill säga körfältet längst till vänster på Nynäsvägen) anläggas. Åtgärden kräver två samordnade signalanläggningar, se figur 3, en på rampen från Nynäsvägen söderifrån där anslutning till direktrampen möjliggörs och en för vänstersvängande på Tyresövägen.

Figur 3. Åtgärdsförslag Gubbängens trafikplats med ramp och trafiksignaler. De röda och gröna punkterna symboliserar föreslagna trafiksignaler.

I åtgärdsvalsstudien föreslås busskörfält på Nynäsvägen i K1, det vill säga körfältet längst till vänster, i norrgående riktning, se figur 4. Denna placering av busskörfältet minskar framkomlighetsproblem till följd av avbrott i busskörfältet på grund av på- och avfarter.

Figur 4. Åtgärdsförslag flytt av busskörfält till K1 på Nynäsvägen norrut.

Dessutom finns i åtgärdsvalsstudien ett förslag om en ny ramp ovanför Nynäsvägen vid Gullmarsplans cirkulationsplats, se figur 5. Detta förslag innebär att stombussarna får en hållplats på rampen så att de sedan kan fortsätta genom Gullmarsplans cirkulationsplats där de ges prioritet i föreslagna trafiksignaler för vidare färd mot Johanneshovsbron. I åtgärdsvalsstudien finns även ett

tilläggsförslag om en ramp mot Gullmarsplans bussterminal, så att även övrig busstrafik ska kunna nyttja det föreslagna kollektivtrafikkörfältet i K1.

Figur 5. Föreslagen ramp med nytt hållplatsläge vid Gullmarsplan på Nynäsvägen norrut. De röda och gröna punkterna symboliserar föreslagna trafiksignaler.

Trafikkontoret avser att utreda förslagen från åtgärdsvalsstudien, deras konsekvenser och genomförbarhet samt om ytterligare alternativ finns. Vid Gullmarsplan planeras förslagen från åtgärdsvalsstudien utredas både med och utan ramp till bussterminalen. Utredningen kommer både att undersöka vilka effekterna blir om enstaka åtgärder utförs och effekterna för om samtliga föreslagna åtgärder utförs. Åtgärdernas samhällsekonomiska lönsamhet kommer att studeras i utredningen.

Mål och syfte

I denna inledande fas av projektet studeras genomförbarheten i de åtgärder som översiktligt har utretts i åtgärdsvalstudien. Syftet med projektet är att förbättra framkomligheten för stombusslinjerna för att öka resandet med kollektivtrafiken.

Målsättningen med projektet är att uppfylla de mål för medelhastighet som fastslagits i stornätsplanen. Nynäsvägen har en

hastighetsbegränsning på 70 km/h vilket medför att målet för medelhastighet är 45 km/h.

Utredningsorganisation

Projektet har hitintills bedrivits internt på trafikkontoret. Under fortsatt arbete kommer Haninge Kommun, Trafikverket, Region Stockholm samt Tyresö kommun att bli involverade i arbetet.

Tidplan

Utredningsarbetet planeras att startas under 2020 och om resultaten tyder på att projektet bör drivas vidare, med hänseende på genomförbarhet, nytta och kostnad, planeras detta att presenteras i ett inriktningsbeslut under våren 2021.

Ekonomi

Utgifterna för att driva vidare utredning fram till ett inriktningsbeslut uppskattas till 4 mnkr, varav 3,5 mnkr är för konsulter och 0,5 mnkr är för intern tid. Utredningsutgifterna bedöms rymmas inom ramen för investeringsbudgeten på trafikkontoret.

Om utredningen leder till att åtgärderna genomförs kommer driftkostnaderna för kontoret att öka eftersom förslagen bland annat innehåller nya ramper som behöver driftas.

Den totala investeringsutgiften för projektet uppskattas till cirka 200 mnkr. Åtgärden finns namnsatt i Länsplanen och ska medfinansieras av flertalet parter utöver trafikkontoret; Haninge Kommun, Tyresö Kommun, Trafikverket och Region Stockholm. Trafikkontoret ska finansiera åtgärderna med 20 %.

Risk

De största riskerna som identifierats i projektets inledande skede är kopplade till projektekonomi och genomförandeskedet.

Den uppskattade utgiften från åtgärdsvalsstudien som uppgår till drygt 200 mnkr togs fram i ett tidigt skede vilket medför risk för att utgiften för projektet kan öka under projektets gång. Projektet kan bli svårt att avgränsa eftersom gamla konstruktioner kommer att påverkas, vilket kan leda till att reparationer, tätskiktsbyten och annat underhåll kan behöva göras i samband med åtgärderna.

Projektet innehåller åtgärdsförslag som kan ge framkomlighetsproblem både under byggtiden och efteråt och effekterna kan vara svåra att förutse. Komplicerade

trafikavstängningar för att behålla god framkomlighet under byggskedet innebär stora kostnader och risk finns att framkomligheten måste begränsas på Nynäsvägen under byggnation av ramperna. Kontoret ska dock utreda om det är möjligt att utföra eventuella avstängningar vid strategiska tillfällen, så att framkomligheten under byggtiden optimeras.

Alla dessa frågor kommer att studeras vidare under utredningsskedet.

Kommunikation

Projektet kommer att kräva omfattande kommunikation inför, under och efter projektets genomförande. Efter inriktningsbeslut upprättas en kommunikationsplan med insatser efter projektets samt identifierade intressenters/målgruppers behov.

Rapportering

Projektet kommer att bedrivas och rapporteras enligt trafikkontorets projektmetodik Projekthandboken samt stadens övergripande stöd för stora investeringsprojekt, SSIP.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafiknämnden fattar utredningsbeslut för projektet och godkänner projektdirektivet och en utredningsbudget på 4,0 mnkr.

Slut

Bilaga:

1. Bilaga 1. Projektdirektiv